

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.I.35.780/2015/7.

A tanács tagjai: . Hajnal Péter tanácselnök, Dr. Heinemann Csilla, előadó bíró, Huszárné dr. Oláh Éva bíró

A felperes: felperes neve (címe)

A felperes képviselője: Kálmán, Szilasi és Sárközi és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző dr. Barra Balázs ügyvéd, fél címe)

Az alperes: alperes neve, mint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Közép-dunántúli Regionális Adó Főigazgatósága (alperes címe) jogutódja

Az alperes képviselője: Dr. Borián Bálint Gergely jogtanácsos

A per tárgya: adóhatósági határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.27.114/2015/3.

Rendelkező rész

A Kúria a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.27.114/2015/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 1.637.000 (egymillió-hatszázharminchétezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2009. szeptember 17. napján kelt adásvételi szerződéssel cs-i, b-i, v-i és a-i termőföld ingatlan tulajdoni hányadainak tulajdonjogát szerezte meg, melyek vonatkozásában élt az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban Itv.) 26. § (1) bekezdés p) pontja szerinti feltételes illetékkedvezményrel. A termőföldvásárlástól számított 5 éves határidő 2014. szeptember 17-én járt le. Ezt követően az adóhatóság ellenőrizte a jogszabályban meghatározott feltételek teljesítését és megállapította, hogy kizárólag a cs-i 077/1. és 2. helyrajzi számú ingatlanok vonatkozásában teljesültek az illetékmentesség feltételei, míg a többi ingatlan esetében az együttes feltételek azért nem állnak fenn, mert az 5 éves időszakban a használat jogcímeként haszonbérlet került bejegyzésre. Erre figyelemmel a felperesnek az egyébként járó illeték kétszeresét kell megfizetnie, ezért a felperes terhére az elsőfokú adóhatóság 16.370.600 Ft illeték megfizetését írta elő.
- [2] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes 2015. február 6. napján kelt 2517296493 számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperes keresetében vitatta illetékfizetési kötelezettségének alapját és azt hangsúlyozta, hogy az Itv. 26. § (1) bekezdés p) pontja a regisztrációs igazolással rendelkező személy számára a mezőgazdasági célra történő hasznosítást írja elő kötelezettségként és nem a saját használatot. A termőföld haszonbérbe adása kimeríti a mezőgazdasági célra történő hasznosítás fogalmát, hiszen ezáltal biztosított a termőföld megművelése és ez a hasznosítás polgárjogi fogalmának is megfelel, mert az magába foglalja a használat, hasznok szedésének jogát, valamint a tulajdonjog ezen egymástól elkülönülő két részjogosítványa másnak történő átengedésének jogát. Hangsúlyozta, hogy ha a jogalkotó kizárólag a termőföldet saját maguk által megművelő magánszemélyeket kívánta volna illetékkedvezményben részesíteni, akkor ezt a jogszabály szövegében egyértelműen kifejezésre juttatta volna a megfelelő szóhasználattal. Az Itv. 26. § (1) bekezdés p) pontját a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (továbbiakban Szja tv.) 3. § 18. pontjában definiált őstermelő fogalmával összevetve legfeljebb az őstermelővel szemben támasztható a fenti követelmény. A mezőgazdasági vállalkozó esetében ez a megszorítás azonban nem indokolt. Utalt a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban Tfv.) 10. §-ában a termőföld más, nem mezőgazdasági célú hasznosításának fogalmára, és kiemelte, hogy a felperes ennek megfelelt, hiszen a termőföldek művelése folyamatos volt, így a kétszeres illeték megfizetésének szankciója nem alkalmazható.

- [4] A felperes indítványozta az Alkotmánybíróság megkeresését az Itv. 26. § (1) bekezdés p) pontjának alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló eljárás lefolytatása végett.
- [5] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult az alperesi határozat megállapításaira történő utalással.

Az elsőfokú ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét jogerős ítéletével elutasította. Hangsúlyozta, hogy a felek között nem volt vitatott, hogy a két cs-i ingatlanon túlmenően a többi megvásárolt termőföld ingatlant a felperes haszonbérbe adta. A jogvita abban állt, hogy amennyiben a regisztrációs igazolással rendelkező magánszemély egyéni vállalkozó a termőföld vásárlásától számított 5 éven belül a termőföldet haszonbérbe adja, megvalósul-e a mezőgazdasági célra történő hasznosítás törvényi feltétele.
- [7] E körben kúriai ítéletekre hivatkozva kifejtette, hogy a jogalkotói szándék megállapításához a jogértelmezés során nem a használat és a hasznosítás polgárjogi fogalmait kell összevetni az Itv. 26. § (1) bekezdés p) pontjának rendelkezéseivel, hanem a jogszabály szövegének tartalmi elemzése során a rendelkezés egészének értékelését kell elvégezni ahhoz, hogy a jogalkotó szándéka megállapítható legyen. Erre figyelemmel megerősítette, hogy az Itv. 26. § (1) bekezdés p) pontja csak több együttes feltétel fennállása esetén biztosít illetékmentességet. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a kialakult gyakorlatot fennállónak és irányadónak tekinti, attól nem kíván eltérni.
- [8] Indokolta a felperesi alkotmánybírósági eljárás kezdeményezésének elutasítását is, hangsúlyozva, hogy nem észlelte a vitatott jogszabályhely alaptörvény-ellenességét.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [9] A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének teljesítését, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és az első fokon eljáró bíróság új eljárás lefolytatására történő utasítását indítványozta. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az Itv. 26. § (1) bekezdés p) pontjában a Tfv. 1., 3. §-ában, valamint az Szja tv. 3. § 18. pontjában foglaltakat. Álláspontja szerint a hasznosítás jogi kategóriájának magánjogi értelemben vett, illetve a termőföldre vonatkozó jogszabályokban definiált eltérő fogalom-meghatározása szempontjából az Itv. normarendszerére adoptált helyes jogalkalmazás, értelmezés képezi a felülvizsgálat tárgyát.

Felülvizsgálati kérelmében elemezte a hasznosítás magánjogi és termőföldekre vonatkozó törvényi szabályozás kereteiben megvalósuló értelmezését és ezek egybevetéséből álláspontja szerint megállapítható, hogy az Itv. 26. § (1) bekezdés p) pontja szerinti illetékmentesség szempontjából az a kitétel, mely szerint, ha a vagyonszerző a termőföldet „igazolhatóan nem mezőgazdasági célra hasznosítja”, a jogszabály helyes értelmezése szempontjából nem a termőföld tényleges megművelőjének személye, hanem a művelési ágnak megfelelő (azaz mezőgazdasági célra történő) művelés ténye bír relevanciával. Vagyis a művelési ágnak megfelelő művelés jogi relevanciájú kontinuitását kizárólag a termőföld elidegenítése szakíthatja meg az illetékmentességre való jogosultság megtartása/elvesztése szempontjából.

- [10] Utalt arra is, hogy a 2013. évi CCXVII. törvény 120. § (2) bekezdésével megállapított Itv. 26. § (18) bekezdése különbséget tesz a termőföld használatának és a termőföld hasznosításának közeli hozzátartozó javára történő átengedése tekintetében, melyből egyértelműen látszik, hogy a jogszabályalkotó is megkülönbözteti a használat és a hasznosítás jogának átengedését.
- [11] A felperes álláspontja szerint a joggyakorlat továbbfejlesztése, az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében jogegységi határozat meghozatala, illetve a Kúria más ítélkező tanácsának elvi bírósági döntésként közzétett EBH 2007.1658. számú határozatától való eltérés vált indokolttá, melyre való tekintettel jogegységi eljárás lefolytatásának kezdeményezését indítványozta.
- [12] Hangsúlyozta azt, hogy az Itv. 26. § (1) bekezdése különbséget tesz a termőföld hasznosítójának adóalanyisága szempontjából: attól függően, hogy egyéni vállalkozóként vagy mezőgazdasági őstermelőként biztosítja a termőföld termőképességének fenntartását. E tekintetben az Szja tv. 3. § 18. pontja ad eligazítást, amely azonban kizárólag a mezőgazdasági őstermelői státusz tekintetében határozza meg definíciós kritériumként a nem vállalkozóként és saját gazdaságban történő mezőgazdasági termék előállítását, míg a vállalkozó tekintetében ilyen jogszabályi megszorítást nem tartalmaz. A felperes alappal feltételelezhette, hogy a termőföldre vonatkozó tulajdonszerzése illetékmentes marad abban az esetben is, ha 5 éven át mezőgazdasági vállalkozóként hasznbérllő igénybevétele útján történő hasznosítással biztosítja a megvásárolt termőföld termőképességének fenntartását.
- [13] Változatlanul fenntartotta az Itv. 26. § (1) bekezdés p) pontja alaptörvény-ellenességére vonatkozó véleményét állítva, hogy a kifogásolt normaszöveg a vállalkozáshoz és tulajdonhoz való alapjog, továbbá a hátrányos megkülönböztetés tilalmába ütközik. A norma-világosság követelményét nem elégíti ki, illetve a jogforrási hierarchia és jogállamiság sérelmét egyaránt megvalósítja. Erre

figyelemmel a Pp. 155/B. § (1) bekezdés alapján indítványozta az Alkotmánybíróságnál az Itv. 26. § (1) bekezdés p) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló eljárás lefolytatásának kezdeményezését.

- [14] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartását indítványozta. A kialakult töretlen bírói gyakorlatra hivatkozva kérte a felperes jogegységi eljárás lefolytatására irányuló indítványának elutasítását, illetve jelezte, hogy azonos tényállású hasonló felülvizsgálati perben történt felfüggesztés okán a per tárgyalásának felfüggesztése ellen kifogást nem emel.
- [15] A felperes újabb beadványában a per tárgyalásának felfüggesztését indítványozta, az Alkotmánybíróság előtt előterjesztett alkotmányjogi panasz elbírálásáig. Továbbá utalt arra, hogy hasonló ügyben a Kúria Kfv.V.35.319/2015. számon folytatott eljárását a 9. számú végzésével az alkotmányjogi panasz eljárás befejezéséig felfüggesztette, így indokolt jelen perben is ennek elrendelése.
- [16] A Kúria rögzíti, hogy a felperes által hivatkozott per felfüggesztés megszüntetésre került, és a Kúria Kfv.V.35.342/2016. számon elrendelte a felfüggesztett eljárás folytatását.
- [17] A fentiekre figyelemmel az alperes szóbeli indítványában a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálását kérte, a per tárgyalásának felfüggesztését ellenezte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [18] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.
- [19] Rögzíti a Kúria, hogy az Itv. 26. § (1) bekezdés p) pontjában foglalt feltételek értelmezése kapcsán egységes és következetes bírói gyakorlat alakult ki, melytől jelen perben sem kíván eltérni. Eszerint az együttes feltételeknek öt évig fenn kell állniuk ahhoz, hogy az illetékmentesség megillessen a vagyonszerzőt. E feltételek, hogy a mezőgazdasági tevékenységet végző magánszemély a földet ez idő alatt nem idegeníti el, a használatát nem engedi át, és azt mezőgazdasági célra hasznosítja. A földhasználatnak ténylegesen saját használatnak kell lennie, annak átengedése a kedvezmény elvesztését jelenti (Kfv.I.35.335/2012/5., Kfv.I.35.625/2012/4.). Mindezek miatt nem alapos a felperesnek a jogegységi eljárás lefolytatására tett indítványa, hiszen annak bevezetésére csak akkor lenne szükség ha a Kúria jelen ítélkező tanács el kívánna térni a Kúria másik ítélkező tanácsa által elvi bírósági határozatként közzétett határozatától vagy közzétett elvi bírósági döntéstől. (2011. évi CLXI. törvény 32. § (1) bekezdés b./ pontja)

- [20] Az Alaptörvény 37. cikkének (4) bekezdésére tekintettel a fenti jogkérdésnek az Alaptörvénnyel való összhangját kizárólag az élethez és az emberi méltósághoz való joggal, a személyes adatok védelméhez való joggal, a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához való joggal vagy a magyar állampolgársághoz kapcsolódó jogokkal összefüggésben vizsgálhatja felül, és ezek sérelme miatt semmisítheti meg. Ilyen kérdést a Kúria hivatalból nem észlelt, és a felperes maga sem adott elő ennek megfelelő indítványt, ezért a Kúria jelen tanácsa sem fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [21] Az elsőfokú ítélet minden felvetett kereseti kérelemre megválaszolt, az abban foglalt jogi okfejtés helyes, ezért a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján az elsőfokú jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [22] A Kúria a felperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pernyertes alperes felülvizsgálati költségének megfizetésére.
- [23] A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt illeték viselésére a felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése és a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles.
- [24] A Kúria a felperes kérelmére a pert tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2016. május 19.

**dr. Hajnal Péter sk. a tanács elnöke, dr. Heinemann Csilla sk.
előadó bíró, Huszárné dr. Oláh Éva sk. bíró**